

Projekt współfinansowany ze środków
Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego
w ramach Programu INTERREG IIIA
(Województwa Zachodniopomorskiego) –
Meklemburgia Pomorze Przednie/Brandenburgia

***Opracowanie Subregionalnego Programu Rewitalizacji Miast, Gmin i Powiatów
Dorzecza Parsęty na bazie polsko-niemieckiego Markowego Produktu Turystycznego
„Szlak Solny”***

Załącznik do uchwały nrXII/134/2007

Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie

z dnia 28 września 2007r.

Miasto i Gmina Borne Sulinowo

Plan Odnowy Miejscowości Silnowo na lata 2007 - 2013

Wrzesień 2007

***Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej - Europejskiego Funduszu Rozwoju
Regionalnego w ramach Programu INTERREG IIIA***

SPIS TREŚCI

1.	WSTĘP I POWIĄZANIE Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI GMINY	4
2.	CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI SILNOWO	6
2.1.	Lokalizacja w gminie i rys historyczny	6
2.2.	Funkcja miejscowości	8
2.3.	Użytkowanie gruntów	8
2.4.	Sytuacja demograficzna	10
2.5.	Rynek pracy i bezrobocie	10
2.6.	Pomoc społeczna	11
2.7.	Gospodarka	11
2.8.	Kultura - życie kulturalne	12
3.	INWENTARYZACJA ZASOBÓW	12
3.1.	Zasoby przyrodnicze	12
3.1.1	Lasy	12
3.1.2	Wody powierzchniowe	12
3.1.3	Formy ochrony przyrody	14
3.1.4	Inne zasoby	14
3.2.	Zasoby kulturowe	15
3.2.1	Zabytki architektury sakralnej i miejsca kultu religijnego	15
3.2.2	Obiekty kulturalne użyteczności publicznej	15
3.2.3	Inne obiekty	15
3.3.	Zasoby mieszkaniowe	17
3.4.	Zasoby oświatowe	18
3.5.	Zasoby infrastrukturalne	18
3.5.1	Sieć komunikacyjna	18
3.5.2	Gospodarka wodna	19
3.5.3	Gospodarka ściekowa	20
3.5.4	Gospodarka odpadami	21
3.5.5	Sieć gazowa	21
3.5.6	Telekomunikacja	21

3.6. Zasoby rekreacyjne	21
4. ANALIZA SWOT	23
5. KIERUNKI ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI SILNOWO	24
6. PLANOWANE DZIAŁANIA W LATACH 2007-2013	25
6.1. Odnowa miejscowości Silnowo poprzez remont i modernizację świetlicy wiejskiej..	25
6.2. Odnowa miejscowości Silnowo poprzez urządzenie strefy rekreacji i placu zabaw...	27
6.3. Remont i modernizacja budynku obiektu służby zdrowia w Silnowie.....	29
6.4. Remont i modernizacja Publicznego Gimnazjum w Silnowie	30
6.5. Remont i przebudowa jezdni i chodników w Silnowie.....	30
6.6. Adaptacja pomieszczeń stacji kolejowej na klub modelarski w Sianowie oraz mini muzeum kolejnictwa	30
6.7. Zagospodarowanie centrum Silnowa na cele rekreacyjne	31
7. PLAN FINANSOWY REALIZACJI ODNOWY MIEJSCOWOŚCI SILNOWO.....	31
8. OCZEKIWANE WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘĆ	32
9. SYSTEM WDRAŻANIA	33
10. SPOSOBY MONITOROWANIA, OCENY, AKTUALIZACJI I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ.....	34

1. Wstęp i powiązanie z dokumentami strategicznymi Gminy

Plan Odnowy Miejscowości Silnowo został wykonany przy wsparciu Unii Europejskiej w ramach programu INTERREG IIIA jako element projektu „Opracowanie Subregionalnego Programu Rewitalizacji Miast, Gmin i Powiatów Dorzecza Parsęty na bazie polsko-niemieckiego Markowego Produktu Turystycznego „Szlak Solny”” realizowanego przez Konsorcjum w składzie: Doradztwo Gospodarcze DGA S.A. oraz Polska Agencja Rozwoju Turystyki S.A.

Plan Odnowy Miejscowości Silnowo został wykonany we wrześniu 2007 roku, na podstawie dostępnych w tym czasie wersji dokumentów programowych i strategicznych, regulacji prawnych oraz danych i dokumentów dotyczących rozwoju miejscowości Silnowo, które zostały udostępnione Wykonawcy przez pracowników Urzędu Miasta i Gminy Borne Sulinowo.

Plan Odnowy Miejscowości Silnowo jest narzędziem niezbędnym w procesie planowania zadań służących rozwojowi obszarów wiejskich w tej miejscowości. Dokument obejmuje charakterystykę miejscowości Silnowo, w tym określa jej lokalizację, funkcję, użytkowanie gruntów, sytuację demograficzną, rynek pracy i bezrobocie, pomoc społeczną oraz gospodarkę (charakterystyka miejscowości). Identyfikuje również zasoby przyrodnicze, kulturowe, mieszkaniowe, oświatowe, infrastrukturalne oraz rekreacyjne występujące na terenie Silnowa. Dzięki otrzymanej diagnozie stanu w ramach analizy SWOT przedstawia analizę mocnych i słabych stron, jak również szans i zagrożeń miejscowości. Określa kierunki rozwoju miejscowości Silnowo oraz wyznacza zadania polegające na poprawie jej sytuacji w poszczególnych obszarach rozwoju, prezentując możliwe źródła ich współfinansowania, w tym w szczególności fundusze Unii Europejskiej.

W dokumencie zaprezentowano również plan finansowy realizacji odnowy miejscowości Silnowo, oczekiwane wskaźniki osiągnięć, system wdrażania oraz sposoby monitorowania, oceny, aktualizacji i komunikacji społecznej.

W pracach nad przygotowaniem niniejszego Planu uwzględniono i przeprowadzono spotkania w ramach konsultacji społecznych, pozyskiwano projekty inwestycyjne, które podlegały w dalszych etapach pracy nad Planem Odnowy Miejscowości ocenie efektów z ich realizacją. W debacie wzięli udział przedstawiciele Urzędu Gminy, Sołectwa Silnowo, jednostek organizacyjnych Gminy, jak i organizacji i podmiotów niezwiązanych z Urzędem. Dalsze prace nad Planem Odnowy Miejscowości przebiegały w gronie ekspertów Doradztwa Gospodarczego DGA S.A. oraz Urzędu Gminy.

Plan Odnowy Miejscowości Silnowo jest zgodny z zapisami Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Borne Sulinowo na lata 2004 – 2019, stanowiącej załącznik do Uchwały Nr XV/171/2004 Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie z dnia 30 kwietnia 2004 r. i stanowi jej konkretyzację. Sformułowana w Strategii Misja Miasta i Gminy Borne Sulinowo brzmi następująco: Jesteśmy zdrową i bezpieczną częstką Polski przywróconą ojczyźnie, prężnie działającym ośrodkiem turystyczno-gospodarczym w regionie, miastem – uzdrowiskiem, miejscem urzeczywistnienia idei integracji. Misja ta powinna przyświecać opracowaniu wszystkich dokumentów strategicznych i operacyjnych w tym także Planów dotyczących rozwoju każdej miejscowości z osobna. Plan poprzez określenie kierunków rozwoju miejscowości Silnowo identyfikuje konkretne projekty służące realizacji celów uznanych w Strategii Gminy jako priorytetowe.

Jedną z przesłanek dla opracowania niniejszego Planu Odnowy Miejscowości stały się możliwości ubiegania się o środki pomocowe Unii Europejskiej w okresie programowania 2004 - 2006, jak również w nowym okresie programowania 2007 - 2013. Z szerokiego wachlarza funduszy finansowania zewnętrznego najistotniejsze znaczenie dla obszarów wiejskich Gminy Borne Sulinowo ma Europejski Fundusz Orientacji i Gwarancji Rolnej - Sekcja Orientacji, którego środki są rozdysponowane m.in. w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego "Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich, 2004 - 2006", oraz Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, rozdysponowywany w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 - 2013. Oba te fundusze, w aspekcie aplikowania poszczególnych projektów o ich środki, wymagają od projektu zgodności inwestycji z Planem Odnowy Miejscowości, stąd dokument ten może być traktowany jako załącznik do wniosku o dofinansowanie projektów ze środków.

2. Charakterystyka miejscowości Silnowo

2.1. Lokalizacja w gminie i rys historyczny

Miejscowość Silnowo (niemiecka nazwa: *Eulenburg*) - wieś sołecka w województwie zachodniopomorskim, w powiecie szczecineckim, w środkowej części gminy Borne Sulinowo, nad jeziorem Pile. Jest położona w odległości około 13 km od Bornego Sulinowa (siedziby władz gminy) i około 23 km od Szczecinka (siedziby władz powiatu). Odległości od innych ważniejszych miast regionu wynoszą: od Koszalina – 90 km, a od Szczecina – 158 km. Miejscowość Silnowo jest złożona z dwóch części – Silnowa Górnego i Dolnego. Silnowo wraz z miejscowościami Osiczyn i Dąbrowica wchodzi w skład sołectwa Silnowo.

Rysunek 1. Położenie miejscowości w gminie.

Źródło: Urząd Miasta i Gminy w Bornem Sulinowie

Miejscowość usytuowana jest na szlakach komunikacyjnych o znaczeniu krajowym i powiatowym. Przez miejscowość przebiega droga krajowa nr 20 relacji Stargard Szczeciński - Gdynia oraz drogi powiatowe. Przez Silnowo przebiega także linia kolejowa relacji Szczecinek – Runowo Pomorskie. Wieś Silnowo zajmuje powierzchnię 553,7 ha i jest wsią o układzie wielodrożnicowym.

Rysunek 2. Miejscowość Silnowo Dolne „z lotu ptaka”.

Źródło: www.panoramio.com/photo/2385693

Miejscowość w obecnym kształcie ma stosunkowo krótką historię. W 1577 roku kronikarz niemiecki opisał dokładnie przebieg granicy między polami Dąbrowicy a Piławy, nie wspominając nic o leżącym obecnie między nimi Silnowie. Na niemieckiej mapie topograficznej z 1936 roku, zasadnicza część wsi praktycznie jeszcze nie istnieje. Są pojedyncze budynki, identyczny jak obecnie układ dróg i mająca największy wpływ na późniejszy rozwój wsi - stacja kolejowa. Peryferyjna część wioski, zwana dzisiaj potocznie „Dolne Silnowo”, leżąca nad jeziorem Pile, nosiła wówczas nazwę Eulenburg - było to ówczesne Silnowo.

Od 1946 do 1975 roku Silnowo znajdowało się w granicach powiatu Szczecinek w województwie szczecińskim, a od 1950 roku w województwie koszalińskim. Od 1975 do końca 1994 roku Silnowo było siedzibą utworzonej wówczas gminy Silnowo.

Od 1 stycznia 1995 roku miejscowość Silnowo przestało być siedzibą gminy, jej miejsce zajęło Borne Sulinowo - siedziba Miasta i Gmina Borne Sulinowo. W marcu 1996 roku z Silnowa do Bornego Sulinowa przeniesiony został Urząd Miasta i Gminy.

2.2. Funkcja miejscowości

Wieś Silnowo to dawna siedziba władz gminnych (posiada stosunkowo dobre wyposażenie w infrastrukturę społeczną, dobre położenie w układzie sieci drogowej). Silnowo ma duże możliwości rozwojowe jako ośrodek wielofunkcyjny wraz z możliwością intensywnego rozwoju zagospodarowania turystycznego wzdłuż północnych wybrzeży jeziora Pile. Utrzymuje się funkcje rolnicze oraz pozostałe rodzaje działalności gospodarczej, za wyjątkiem działalności o dużym obciążeniu środowiska. Z kolei w Silnowie Dolnym dominuje funkcja rolnicza, zakłada się intensywny rozwój funkcji turystycznej (turystyka pobytowa, specjalistyczna i ekoturystyka).

W Silnowie zakłada się stworzenie w miarę zwartego układu przestrzennego w oparciu o istniejące i projektowane tereny zainwestowania położone po północnej stronie drogi krajowej nr 20. Podstawowe obszary rozwojowe to obszar środkowy zlokalizowany w sąsiedztwie linii kolejowej i łączący się ze zwartą strukturą jednostki osadniczej. Zamyka się pasmowy układ zabudowy wzdłuż drogi krajowej do wysokości jeziora.

W Silnowie Dolnym obszar intensywnego inwestowania stanowią drogi powiatowe. Obszar położony na południe od drogi krajowej Nr 20 i obejmujący wschodnią zatokę jeziora Pile z centralnie położoną pierwotną strukturą osadniczą. Obszar rozwojowy jednostki wiąże się z systemem zainwestowania północnych brzegów jeziora Pile oraz przesądnego zainwestowania południowego obszaru zatoką jeziora Pile. Niezbędne stworzenie wielofunkcyjnego ośrodka turystycznego dla obsługi północnej strefy zainwestowania.

2.3. Użytkowanie gruntów

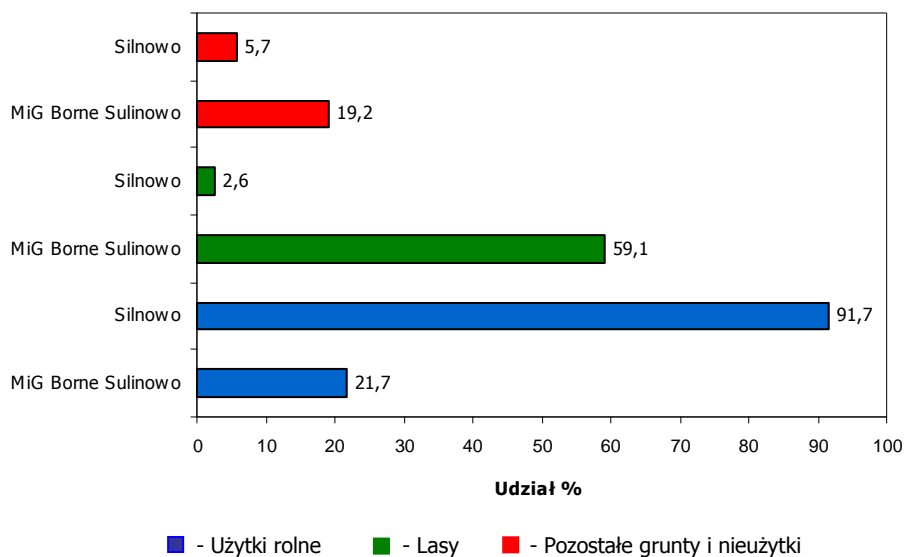
Miejscowość Silnowo zajmuje powierzchnię 553,7 ha. (tj. 1,1% powierzchni gminy). Użytkowanie gruntów w miejscowości według stanu na dzień 31.XII.2006 roku przedstawia się następująco:

- powierzchnia użytków rolnych – 507,9 ha (tj. 91,7% ogólnej powierzchni miejscowości).
- powierzchnia lasów – 14,3 ha (tj. 2,6% ogólnej powierzchni miejscowości),
- pozostałe grunty i nieużytki 31,5 ha (tj. 5,7% ogólnej powierzchni miejscowości).

Wśród użytków rolnych dominowały grunty orne (414,1 ha), pastwiska (45,1 ha) i łąki (45,9 ha). Sady zajmują tylko 2,8 ha powierzchni miejscowości.

Wykres 1. Użytkowanie gruntów w miejscowości na tle gminy.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miasta i Gminy w Bornem Sulinowie

Porównując dane statystyczne dotyczące użytkowania gruntów w miejscowości i na terenie gminy można stwierdzić, iż:

- Powierzchnia użytków rolnych w miejscowości Silnowo stanowiła 91,7% powierzchni wsi. Dla porównania udział powierzchni użytków rolnych do powierzchni całej gminy Borne Sulinowo wynosił tylko 21,7%.
- Powierzchnia lasów w miejscowości Silnowo stanowiła 2,6% jej powierzchni. Dla porównania udział powierzchni lasów do powierzchni całej gminy Borne Sulinowo wynosił aż 59,1%.
- Powierzchnia pozostałych gruntów i nieużytków w miejscowości Silnowo stanowiła 5,7% jej powierzchni. Dla porównania udział powierzchni pozostałych gruntów i nieużytków do powierzchni całej gminy Borne Sulinowo wynosił 19,2%.

Powierzchnia gminnych gruntów w Silnowie, według stanu na dzień 31.12.2006 roku, wynosiła 29,14 ha (tj. 5,3% powierzchni miejscowości).

2.4. Sytuacja demograficzna

Miejscowość Silnowo według stanu na 31.12.2006 roku liczyła 270 mieszkańców. W połowie roku 2007 liczba mieszkańców zwiększyła się o 3 osoby (tj. wzrost o 1,1%).

Tabela 1. Liczba ludności miejscowości Silnowo.

Wyszczególnienie	J. m.	2004	2005	2006	VI.2007
Ogółem	osoba	bd	bd	270	273
Mężczyźni	osoba	bd	bd	bd	132
Kobiety	osoba	bd	bd	bd	141

Zródło: Urząd Miasta i Gminy w Bornem Sulnowie

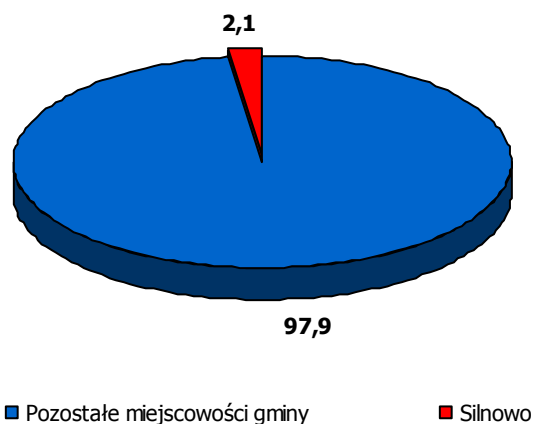
- W roku połowie 2007 roku kobiety stanowiły 51,6%, a mężczyźni 48,4 % ogólnej liczby ludności miejscowości.
- Liczba mieszkańców wsi stanowiła na koniec 2006 roku 2,9 % ogólnej liczby ludności gminy.

2.5. Rynek pracy i bezrobocie

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w Powiatowym Urzędzie Pracy na koniec 2006 roku wynosiła 20 osoby, w tym długotrwale bezrobotnych było 14 osób. Udział osób bezrobotnych w całkowitej liczbie mieszkańców wsi wynosił 7,3%, podczas gdy średnia dla całej gminy wynosiła 10,2%.

Osoby pozostające bez pracy w miejscowości Silnowo stanowiły 2,1% ogółu bezrobotnych w gminie.

Wykres 2. Udział osób bezrobotnych z miejscowości Silnowo na tle gminy.

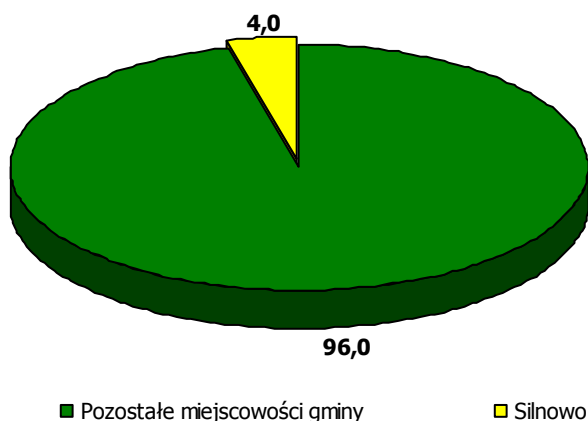
Zródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miasta i Gminy w Bornem Sulnowie

2.6. Pomoc społeczna

Liczba osób korzystających z pomocy z społecznej na koniec 2006 roku wynosiła 29 osób, w tym zarejestrowano 20 osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa. Udział osób korzystających z pomocy społecznej w całkowitej liczbie mieszkańców wsi wynosił 10,6%, podczas gdy średnia dla całej gminy wynosiła 7,7%.

Osoby korzystające z pomocy społecznej w miejscowości Silnowo stanowiły 4,0% ogółu beneficjentów ośrodka pomocy w gminie Borne Sulinowo.

Wykres 3. Udział osób korzystających z pomocy z społecznej z miejscowości Silnowo na tle gminy.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miasta i Gminy w Bornem Sulinowie

2.7. Gospodarka

Na koniec 2006 roku w Silnowie liczba podmiotów gospodarczych wynosiła 13 i była wyższa niż w roku 2005 o 2 podmioty oraz wyższa w stosunku do 2004 roku o 7 podmiotów. Obserwuje się tendencję rosnącą zarejestrowanych podmiotów gospodarczych.

Tabela 2. Liczba podmiotów gospodarczych w miejscowości Silnowo.

Wyszczególnienie	2004	2005	2006
Liczba podmiotów gospodarczych	6	11	13

Źródło: Urząd Miasta i Gminy w Bornem Sulinowie

Głównym pracodawcą w miejscowości jest „BUDAN” Spółka z o.o. (przetwórstwo drewna) zatrudniająca około 30 osób, Gminna Spółdzielnia „SCH” Silnowo (handel i usługi), który zatrudnia około 20 osób.

Na terenie miejscowości Silnowo obecnie brakuje organizacji pozarządowych. W najbliższym czasie planowane jest założenie Stowarzyszenia Rozwoju Silnowa.

2.8. Kultura - życie kulturalne

W Silnowie działalność prowadzi koło gospodyń wiejskich.

3. Inwentaryzacja zasobów

3.1. Zasoby przyrodnicze

3.1.1 Lasy

Według stanu na dzień 31.12.2006 roku powierzchnia lasów wynosiła 14,3 ha, co stanowiło 2,6% ogólnej powierzchni miejscowości. Dla porównania całkowita powierzchnia lasów na terenie gminy wynosiła 28.640 ha, tj. 59,1% powierzchni gminy.

Powierzchnia lasów znajdująca się w granicach administracyjnych miejscowości stanowiła 0,05% powierzchni wszystkich lasów na terenie gminy.

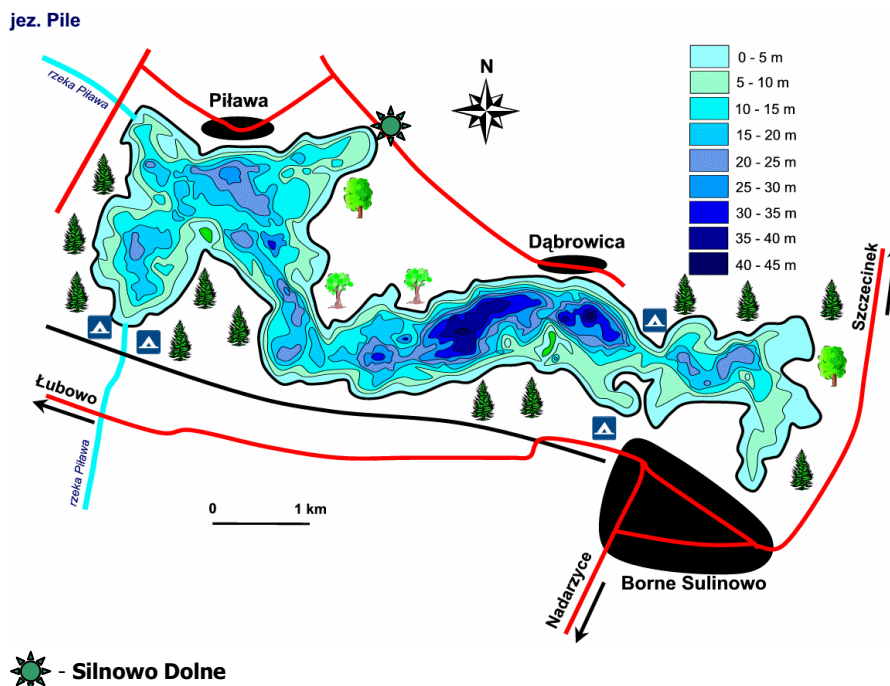
3.1.2 Wody powierzchniowe

Wieś Silnowo położone jest na północ od jeziora Pile oraz na zachód od jeziora Łączno.

Nad jeziorem Pile leży część Silnowa Dolnego. Jezioro to zajmuje powierzchnię 1.002 ha, jego maksymalna szerokość wynosi 2,850 km, maksymalna długość 9,150 km, długość linii brzegowej wynosi 30,450 km, natomiast maksymalna głębokość jeziora wynosi 43,9 metrów.

Jezioro należy do zbiorników wodnych dużych, głębokich i o znacznej pojemności. Dno jest bardzo urozmaicone, występują liczne zagłębienia i podwodne wzniesienia, wypłyca są na ogół porośnięte roślinnością. Jezioro ma bardzo rozwiniętą linię brzegową z licznymi zatokami. Brzegi porastają gęste trzcinowiska. Zarządca jeziora jest Gospodarstwo Rybackie w Czaplunku

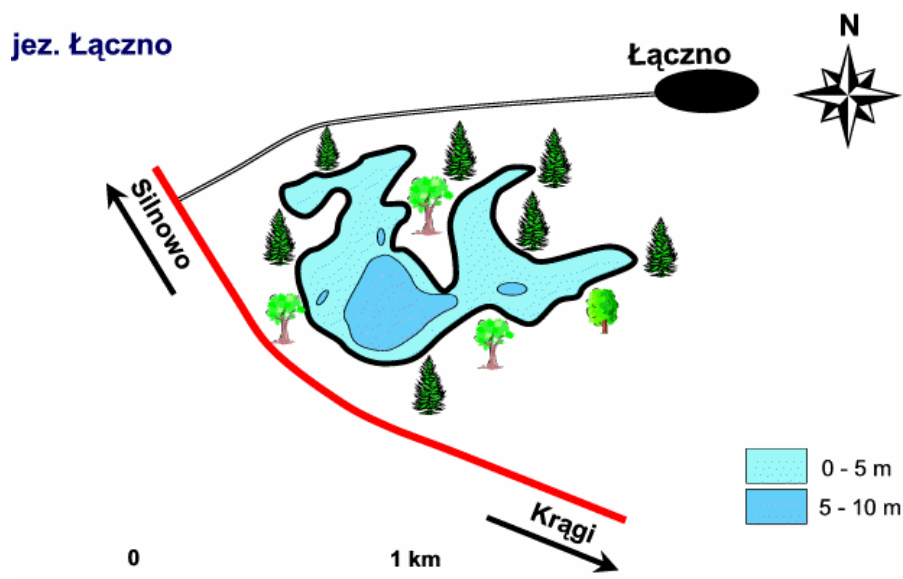
Rysunek 3. Położenie jeziora Pile

Źródło: strona internetowa: www.bornesulinowo.pl/Jeziora/pile.htm

Z kolei około 500 metrów na wschód od Silnowa leży jezioro Łącznie, którego powierzchnia wynosi 50,78 ha. Jego maksymalna szerokość wynosi 750 metrów, a maksymalna długość 1.250 metrów. Zarządca jeziora jest Przedsiębiorstwo Rybackie w Szczecinku.

Rysunek 4. Położenie jeziora Łączno.

Źródło: strona internetowa: www.bornesulinowo.pl/Jeziora/laczno.htm

3. 1. 3 Formy ochrony przyrody

W pobliżu wsi Silnowo znajdują się 2 obiekty o statucie pomnika przyrody:

- dąb szypułkowy – zlokalizowany w pobliżu drogi Kłosówko-Silnowo (oddz. 128 leśn. Dąbrowica)
- dąb szypułkowy – zlokalizowany w pobliżu drogi Kłosówko-Silnowo (oddz. 128 leśn. Dąbrowica)

Ponadto Silnowo swoim obszarem wchodzi w skład obszaru chronionego krajobrazu „Pojezierze Drawskie” (łączna powierzchnia 18.545 ha).

3. 1. 4 Inne zasoby

W miejscowości Silnowo brak zasobów naturalnych.

3.2. Zasoby kulturowe

3. 2. 1 Zabytki architektury sakralnej i miejsca kultu religijnego

W miejscowości Silnowo znajduje się cmentarz ewangelicki, z przełomu XIX/XX wieku. Powierzchnia cmentarza wynosi 0,40 ha. Jego stan jest zły.

3. 2. 2 Obiekty kulturalne użyteczności publicznej

W miejscowości znajduje się świetlica wiejska, mieszcząca się w budynku byłego gminnego ośrodka kultury. Budynek świetlicy wymaga modernizacji. Odbývają się w nim imprezy kulturalne, zebrania mieszkańców, szkolenia, zajęcia muzyczne, dyskoteki oraz zabawy. Świetlica wyposażona jest w małą salkę komputerową. Ponadto w budynku świetlicy wiejskiej mieści się filia Biblioteki Publicznej. Planowana jest modernizacja i doposażenie świetlicy wiejskiej oraz filii biblioteki.

Rysunek 5. Świetlica wiejska w Silnowie (po prawej).

Źródło: Urząd Miasta i Gminy Borne Sulinowo

3. 2. 3 Inne obiekty

Obiekty kulturowe zakwalifikowane do wpisu do rejestru

Na terenie Silnowa znajdują się 1 obiekt kulturowy zakwalifikowany do wpisu do rejestru zabytków. Jest nim obiekt dworca kolejowego z 1935 roku. Budynek jest murowany, a jego stan techniczny można ocenić jako średni.

Obiekty o wartościach zabytkowych, proponowane do ujęcia w gminnej ewidencji zabytków

Ponadto na terenie miejscowości występuje prawie 40 obiektów o wartościach zabytkowych, proponowane do ujęcia w gminnej ewidencji zabytków.

Tabela 3. Obiekty o wartościach zabytkowych proponowane do ujęcia w gminnej ewidencji zabytków.

L.p.	Obiekt	Materiał obiektu	Datowanie
1	mleczarnia	murowany	ok. 1925 r.
2	dawne koszary	murowany	ok. 1920 r.
3	dom	murowany	1930 r.
4	dom obora i stodoła	murowany murowany	ok. 1925 r. ok. 1925 r.
5	dom stodoła i obora obora	murowany murowany murowany	1927 r. 1927 r. 1927 r.
6	dom	murowany	ok. 1920 r.
7	dom obora	murowany murowany	ok. 1930. r. ok. 1930 r.
8	warsztat i dom	murowany	ok. 1930 r.
9	dom	murowany	ok. 1930 r.
10	dom	murowany	1929 r.
11	dom	murowany	ok. 1910 r.
12	dom	murowany	ok. 1930 r.
13	dom	murowany	ok. 1935 r.
14	dom	murowany	1929 r.
15	dom	murowany	1933 r.
16	dom	murowany	1933
17	dom	murowany	ok. 1920 r.
18	dom obora	murowany murowany	ok. 1925 r. ok. 1925 r.
19	dom stodoła	murowany drewniany	ok. 1920 r. ok. 1920 r.
20	dom	murowany	ok. 1925 r.
21	dom	murowany	1935 r.
22	dom obora	murowany murowany	ok. 1925 r. ok. 1925 r.
23	dom	murowany	ok. 1925 r.
24	dom (d. szkoła)	murowany	ok. 1925 r.
25	dom	murowany	ok. 1925 r.
26	obora obora	murowany murowany	ok. 1925 r. ok. 1925 r.
27	dom	murowany	ok. 1935 r.
28	dom	murowany	ok. 1920 r.

	stodoła z oborą	murowany	ok. 1930 r.
29	dom	murowany	pocz. XX w
30	dom	murowany	pocz. XX w
31	dom	murowany	ok. 1935 r.
32	dom	murowany	ok. 1910 r.
33	dom	murowany	1926 r.
34	stodoła obora	murowany murowany	1935 r. 1935 r.
35	dom obora	murowany murowany	
36	wieża transformatorowa	murowany	ok. 1930 r.
37	wieża transformatorowa	murowany	ok. 1930 r.

Zródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Borne Sulinowo (2006)

Stanowiska archeologiczne.

Na obszarze miejscowości Silnowo zarejestrowano 11 stanowisk archeologicznych. Na stanowiskach archeologicznych stwierdzono 13 pozostałości osadniczych z następujących okresów chronologicznych:

- Okres mezolitu, epoka kamienia – 2 ślady osadnicze, 1 osada
- Okres wczesnośredniowieczny – 1 ślad osadniczy, 1 osada
- Okres średniowieczny – 8 śladów osadniczych.

Z kolei na obszarze miejscowości Silnowo Dolne zarejestrowano 2 stanowiska archeologiczne, na których stwierdzono 2 pozostałości osadnicze z następujących okresów chronologicznych:

- Okres mezolitu, epoka kamienia – 1 ślad osadniczy, 1 osada.

3.3. Zasoby mieszkaniowe

Poniższa tabela przedstawia zasoby komunalne miejscowości Silnowo.

Tabela 4. Zasoby komunalne miejscowości Silnowo

Zasoby mieszkaniowe	J.m.	2006
Liczba mieszkań	Mieszkanie	6
Liczba izb	Izba	11
Powierzchnia użytkowa mieszkań	m ²	291

Zródło: Dane z Urzędu Miasta i Gminy Borne Sulinowo

3.4. Zasoby oświatowe

W Silnowie mieści się Gimnazjum Publiczne. Gimnazjum na koniec 2006 roku liczyło 7 oddziałów, uczęszczało do niego 118 uczniów, a liczba nauczycieli wynosiła 16 osób. Stan techniczny budynku jest dobry, planowany jest remont i modernizacja gimnazjum w Silnowie (w tym budowa sali sportowej).

3.5. Zasoby infrastrukturalne

3.5.1 Sieć komunikacyjna

- Przez miejscowość przebiega droga krajowa Nr 20 relacji Stargard Szczeciński – Gdynia, która jest podstawową arterią komunikacyjną gminy oraz ważną drogą turystyczną o znaczeniu ponadregionalnym (tzw. „Szlak kołowy tysiąca jezior”). Przebieg drogi na terenie miejscowości wynosi 3.000 m. Stan techniczny drogi o nawierzchni asfaltowej jest dobry. Według badań natężenia ruchu Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad natężenie ruchu na tym odcinku drogi krajowej nr 20 wynosi 2.300 pojazdów na dobę.
- Przez Silnowo przebiega 5 dróg powiatowych:
  - droga nr 17624 Wierzchowo – Kusowo – Jeziorki – Silnowo,
  - droga nr 17642 Okole – Silnowo,
  - droga nr 17647 Silnowo – Jeleń,
  - droga nr 17652 Piława – Silnowo,
  - droga nr 17653 Silnowo – Dąbrowica – Krągi.Łączna długości dróg powiatowych, o nawierzchni asfaltowej w granicach miejscowości wynosi 44.000 m. Stan techniczny nawierzchni jest dobry.
- Na terenie Silnowa jest 5.700 m dróg gminnych. Są to drogi gruntowe, a stan techniczny ich nawierzchni można ocenić jako średni.

W miejscowości jest 2.600 mb chodników. Chodniki, położone na terenie miejscowości są w bardzo dobrym stanie technicznym (2.200 m.) oraz w dobrym stanie technicznym (400 m). Ich długość nie zaspokaja w pełni potrzeb mieszkańców.

Miejscowość posiada połączenia komunikacji autobusowej w kierunku Szczecinka, Drawska Pomorskiego oraz Bornego Sulinowa. Na terenie wsi znajdują się 3 przystanki autobusowe. Częstotliwość kursów jest niewystarczająca.

Przez Silnowo przebiega linia kolejowa nr 210 o znaczeniu regionalnym relacji (Szczecin) – Runowo Pomorskie – Szczecinek – (Chojnice). W miejscowości znajduje się stacja kolejowa, z której odjeżdżają pociągi w kierunku Szczecinka i Szczecina. Częstotliwość kursów jest niewystarczająca dla potrzeb mieszkańców.

Rysunek 6. Stacja kolejowa w Silnowie – budynek z 1935 roku.

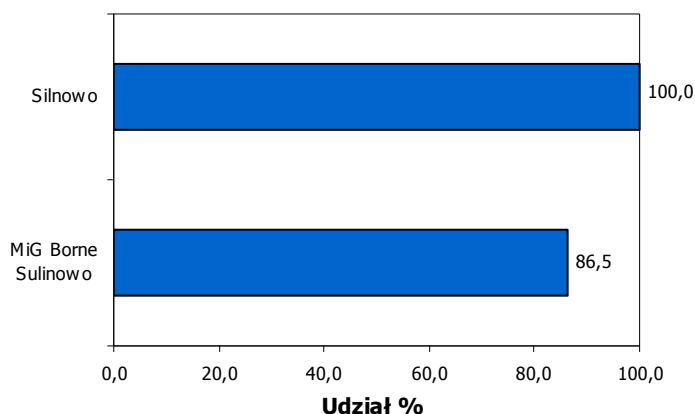

Źródło: Urząd Miasta i Gminy Borne Sulinowo

3. 5. 2 Gospodarka wodna

Do miejscowości woda do celów komunalnych dostarczana jest z ujęcia wody w Silnowie. Ujęcie wody stanowią dwie studnie; jedna o wydajności 36,0 m³/h przy depresji 1,05 m, druga o wydajności 60,0 m³/h przy depresji 12,0 m. Pierwsza studnia ma wodę odpowiadającą normom, w drugiej studni woda posiada zanieczyszczenia chemiczne. Stacja wodociągowa wolnostojąca wyposażona jest w trzy odmanganiacze o średnicy 1,5 m, jeden hydrofor o średnicy 1,0 m, zbiornik do napowietrzania i odprowadzania siarkowodoru, dwa hydrofory o pojemności 2500 litrów i 3 pompy. Stacja wodociągowa zaopatruje w wodę również wieś Piława. Wieś jest zabezpieczona w wodę p-pożarową z sieci wodociągowej oraz z Jeziora Pile.

Wykres 4. Stopień zwodociągowania miejscowości na tle gminy.

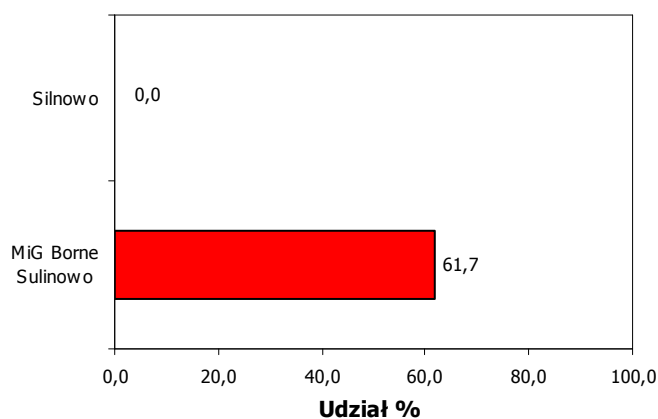
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miasta i Gminy w Bornem Sulinowie

Z wodociągu korzystają wszyscy mieszkańcy wsi - stopień zwodociągowania wsi wynosi 100%. Dla porównania stopień zwodociągowania Miasta i Gminy Borne Sulinowo wynosi 86,5%.

3. 5. 3 Gospodarka ściekowa

W Silnowie nie ma sieci kanalizacyjnej - stopień skanalizowania wsi wynosi 0%, podczas gdy stopień skanalizowania Miasta i Gminy Borne Sulinowo kształtuje się na poziomie 61,7%.

Wykres 5. Stopień skanalizowania miejscowości na tle gminy.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miasta i Gminy w Bornem Sulinowie

3. 5. 4 Gospodarka odpadami

W miejscowości Silnowo nie ma składowiska odpadów. Na terenie Gminy Borne Sulinowo funkcjonuje tylko jedno składowisko odpadów zlokalizowane w Bornem Sulinowie.

3. 5. 5 Sieć gazowa

Na terenie miejscowości Silnowo nie ma sieci gazowej. Wieś jest planowana do objęcia gazyfikacją.

3. 5. 6 Telekomunikacja

Tradycyjna sieć telekomunikacyjna na terenie miejscowości Silnowo jest obsługiwana przez TP S.A. Gospodarstwa domowe mają możliwość stałego podłączenia do sieci Internet poprzez łącza TP S.A (Neostrada), jednak pojawiają się problemy z dostępnością do usługi z powodu ograniczonej liczby portów na centrali.

3.6. Zasoby rekreacyjne

W Silnowie znajdują się boiska do gry w piłkę siatkową, o nawierzchni trawiastej, które wymagają modernizacji. Ponadto w centrum miejscowości na terenie rekreacyjnym (obok boiska do siatkówki) znajduje się mini plac zabaw dla dzieci - składający się z 4 elementów.

Mieszkańcy Silnowa spędzają również czas wolny na ogólnodostępnej plaży nad jeziorem Pile (plaża posiada pomost). Kąpieliskiem w Dolnym Silnowie zarządza Centrum Kultury i Rekreacji w Bornem Sulinowie.

We wsi Silnowo brakuje wielofunkcyjnego boiska ze sztuczną nawierzchnią. Na terenie miejscowości nie działa żaden klub sportowy.

Przez miejscowość Silnowo przebiega szlak rowerowy „Kraina małych jezior” oraz nieoznakowany szlak (wokół jeziora Pile).

- Szlak rowerowy „Kraina małych jezior”

Trasa szlaku przebiega następująco: Borne Sulinowo - rzeka Piława - Silnowo - Rakowo - jezioro Komorze - Okole - Strzeszyn - Międzyzlesie - Piława - Dolne Silnowo - Dąbrowica - Borne Sulinowo. Długość szlaku wynosi 42,8 km. Oznakowanie w kolorze czarnym. Szlak biegnie nad brzegami

dwóch dużych jezior: Komorza i Pile. Przecina ukrytą pośród lasów odludną Krainę Małych Jezior. Szlak czterokrotnie przecina nurt rzeki Piławy i przebiega w pobliżu 22 jezior.

Rysunek 7. Trasa szlaku rowerowego „Kraina małych jezior”

Źródło: strona internetowa: www.bornesulinowo.pl/Turystyka/szlaki_turystyczne.htm

- Szlak nieoznakowany wokół jeziora Pile o długości ponad 30 km.
Trasa szlaku: Jeleń - Ciemino - Łączno - Siłnowo - Piława - Strzeszyn – Sikory.

Rysunek 8. Trasa nieoznakowanego szlaku wokół jeziora Pile

Źródło: strona internetowa: www.bornesulinowo.pl/Turystyka/szlaki_turystyczne.htm

Na terenie Silnowa znajduje się kilka gospodarstw agroturystycznych, które posiadają kilkadziesiąt miejsc noclegowych, w tym m.in.:

- "DOM NAD JEZIOREM" (33 miejsca),
- "TRAMP" (17 miejsc), w gospodarstwie tym znajduje się także restauracja.

Baza noclegowa na terenie miejscowości stale się rozwija (szczególnie w postaci gospodarstw agroturystycznych). Nieco gorzej wygląda sytuacja z bazą gastronomiczną w Silnowie.

Przy rozbudowie w miejscowości bazy noclegowej i gastronomicznej, warto wykorzystać istniejące walory przyrodnicze okolicy i bliskość jezior.

4. Analiza SWOT

Mocne strony	Słabe strony
Stosunkowo niskie bezrobocie na tle gminy	Brak organizacji pozarządowych
Walory przyrodnicze	Niewystarczająca liczba połączeń komunikacji autobusowej
Położenie nad jeziorem Pile	Niewystarczająca liczba połączeń w komunikacji kolejowej
Zasoby kulturowe (dworzec kolejowy, zabytkowe domy)	Brak kanalizacji sanitarnej
Zasoby przyrodnicze	Brak sieci gazu ziemnego
Dostęp mieszkańców do obiektów i instytucji kultury (filia biblioteki, świetlica)	Problemy z dostępem do Internetu
Dostęp do placówki oświatowej (gimnazjum)	Brak sali sportowej
Dobre położenie komunikacyjne	Słabo rozwinięta baza gastronomiczna
Lokalizacja na drodze krajowej	
Lokalizacja na drogach powiatowych	
Ujęcia wody zlokalizowane w miejscowości	
Całkowite zwodociągowanie miejscowości	
Boisko sportowe we wsi	
Położenie na szlakach turystycznych	

Szanse	Zagrożenia
Korzystne położenie komunikacyjne miejscowości w układzie sieci drogowej	Brak zaangażowana społeczności lokalnej w rozwój miejscowości
Dostęp do linii kolejowej (stacja kolejowa)	Emigracja zarobkowa i zmniejszenie liczby mieszkańców
Atrakcyjne położenie miejscowości (turystycznie i rekreacyjnie)	Ograniczone możliwości finansowe budżetu gminy
Możliwość wykorzystania bezpośredniego dostępu do jeziora w promocji miejscowości	Ograniczone możliwości uzyskania pracy i niskie zarobki

Zwiększenie znaczenia miejscowości w gminie	Wzrost bezrobocia.
Wolne tereny rozwojowe w zakresie mieszkalnictwa i funkcji turystycznych	
Możliwość pozyskania środków finansowych Unii Europejskiej na inwestycje	
Zakładany wzrost gospodarczy kraju i spadek inflacji	

5. Kierunki rozwoju miejscowości Silnowo

Proponowane kierunki rozwoju miejscowości:

- Wykorzystanie posiadanych zasobów przyrodniczych – dostosowanie i rozpowszechnienie miejsc atrakcyjnych turystycznie poprzez budowę dróg dojazdowych, ścieżek rowerowych oraz szlaków pieszych, a także zagospodarowanie pobliskich terenów.
- Rozwój i modernizacja infrastruktury społecznej i infrastruktury komunalnej.
- Poprawa autobusowej dostępności komunikacyjnej – zwiększenie połączeń autobusowych z głównymi miejscowościami gminy, powiatu i województwa.
- Poprawa stanu technicznego dróg – modernizacja nawierzchni dróg gminnych, powiatowych i krajowych
- Wykorzystanie dostępu do linii kolejowej – remont dworca, zwiększenie częstotliwości połączeń (dostosowanie ich do potrzeb mieszkańców dojeżdżających do innych miejscowości np. do pracy, do szkoły)
- Skanalizowanie miejscowości
- Poprawa stanu technicznego świetlicy wiejskiej – remont i przebudowa świetlicy, zakup niezbędnego wyposażenia (komputery, pomoce szkolne i naukowe, gry dla dzieci), zagospodarowanie terenów wokół budynku.
- Rozbudowa bazy sportowo-rekreacyjnej (w tym sali sportowej) – budowa wielofunkcyjnego boiska sportowego oraz Sali sportowej, rozbudowa i modernizacja istniejącego placu zabaw.
- Rozwój mieszkalnictwa indywidualnego – przekształcenie i podział gruntów pod zabudowę mieszkalną, doprowadzenie niezbędnych przyłączy oraz budowa dróg dojazdowych
- Stworzenie mieszkańcom korzystnych warunków życia i rozwoju
- Zwiększenie zaangażowania mieszkańców w rozwój miejscowości
- Dążenie do powstania i wspieranie organizacji pozarządowych na terenie miejscowości

6. Planowane działania w latach 2007-2013

W ramach Planu Odnowy Miejscowości zakłada się realizację pięciu zadań inwestycyjnych, których szczegóły zostały przedstawione poniżej.

Dwa z przedsięwzięć inwestycyjnych „Odnowa miejscowości Silnowo poprzez remont i modernizację świetlicy wiejskiej” oraz „Odnowa miejscowości Silnowo poprzez urządzenie strefy rekreacji i placu zabaw”, zostały opracowane szczegółowo w formie kart informacyjnych projektu. Zadanie „Odnowa miejscowości Silnowo poprzez urządzenie strefy rekreacji i placu zabaw” będzie realizowane w ramach kompleksowego przedsięwzięcia dla Silnowa i Piławy „Urządzenie placów zabaw w miejscowości Silnowo i Piława”.

Inwestycje te są zadaniami priorytetowymi dla Silnowa. Pozostałe przedsięwzięcia realizowane będą w terminie późniejszym i na obecnym etapie nie są znane szczegółowe informacje, stąd przedstawiono je w skróconej formie opisowej.

- Remont i modernizacja budynku obiektu służby zdrowia w Silnowie,
- Remont i modernizacja Publicznego Gimnazjum w Silnowie,
- Remont i przebudowa jezdni i chodników w Silnowie.

6.1. Odnowa miejscowości Silnowo poprzez remont i modernizację świetlicy wiejskiej

KARTA INFORMACYJNA PROJEKTU	
Tytuł/nazwa projektu/zadania	Odnowa miejscowości Silnowo poprzez remont i modernizację świetlicy wiejskiej
Wnioskodawca	Gmina Borne Sulinowo
Opis projektu	<p>W ramach realizacji projektu planuje się przeprowadzenie następujących działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> – remont i modernizacja pomieszczeń, elewacji budynku, wymiana pokrycia dachowego z eternitu, modernizacja instalacji wewnętrznych, doposażenie obiektu, zagospodarowanie terenu. – utworzenie publicznego punktu dostępu do Internetu.

Uzasadnienie projektu		<p>Obecnie świetlica wiejska w Silnowie jest miejscem spotkań dzieci i młodzieży. Otwarta jest codziennie, a dla najmłodszych prowadzone są regularne zajęcia. Obiekt nie jest jednak dostosowany do wymagań technicznych funkcjonowania obiektów użyteczności publicznej. W świetlicy znajduje się jeden komputer, który nie jest podłączony do Internetu.</p> <p>Remont i modernizacja pozwoli na dostosowanie obiektu do obowiązujących przepisów BHP i p.poż. oraz wymagań technicznych funkcjonowania obiektów użyteczności publicznej.</p> <p>Realizacja projektu pozwoli właściwie wykorzystywać obiekt i spełnić oczekiwania mieszkańców w tym pod względem dostępu do informacji. Dodatkowe komputery posiadające dostęp do Internetu pomogą młodzieży rozwijać zainteresowania.</p>						
Skwantyfikowane efekty projektu na poziomie produktu		<p>W ramach realizacji projektu planuje się osiągnięcie następujących efektów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1 wyremontowany obiekt o powierzchni 350 m2 - 275 m2 powierzchni zagospodarowanego terenu budynku - Komputery wraz z przyłączami internetowymi (5 szt.) 						
Instytucje/Podmioty zaangażowane w realizację projektu		Gmina Borne Sulinowo						
Właściciel i zarządzający inwestycją po jej zakończeniu		<ul style="list-style-type: none"> - Właściciel: Gmina Borne Sulinowo, - Zarządzający: Centrum Kultury i Rekreacji w Bornem Sulinowie 						
Gotowość projektu do realizacji	Rodzaj dokumentu/decyzji	Przybliżona data sporządzenia / uzyskania						
	a) dokumentacja techniczna	Tak: I kwartał 2008						
	b) kosztorysy	Tak: I kwartał 2008						
	c) pozwolenie na budowę	Nie dotyczy						
	d) Studium wykonalności	Nie dotyczy						
e) inne niezbędne do realizacji projektu		Nie dotyczy						
Własność gruntów/obiektów niezbędnych do realizacji		Gmina Borne Sulinowo						
Harmonogram realizacji projektu	Etapy/planowane działania	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	Prace projektowe		X	X				
	Wykonawstwo				X	X		
Szacunkowe koszty realizacji	Pozycje kosztów	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	Prace przedprojektowe		b.d.	b.d.				

projektu w rozbiciu na lata [PLN]	Prace projektowe						
	Wykonawstwo				100 000	150 000	
Źródła finansowania projektu		<ul style="list-style-type: none"> - Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, oś priorytetowa 3. Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej, działanie 2.3. Odnowa i rozwój - 75%, - środki własne Gminy Borne Sulinowo - 25%. 					

6.2. Odnowa miejscowości Silnowo poprzez urządzenie strefy rekreacji i placu zabaw

KARTA INFORMACYJNA PROJEKTU	
Tytuł/nazwa projektu/zadania	Odnowa miejscowości Silnowo poprzez urządzenie strefy rekreacji i placu zabaw
Wnioskodawca	Gmina Borne Sulinowo
Opis projektu	<p>Przedmiotem projektu jest urządzenie strefy rekreacji i placu zabaw w miejscowości Silnowo.</p> <p>W ramach realizacji projektu planuje się wykonanie następujących prac:</p> <ul style="list-style-type: none"> - doposażenie placu zabaw na działce nr 48/4 w Sianowie (zamontowanie jednego zestawu i jednego oddzielnego urządzenia, wyrównanie i uporządkowanie nawierzchni), - urządzenie strefy rekreacji (odnowienie ławek, wyrównanie nawierzchni, zasianie trawy), - ogrodzenie terenu. <p>Zadanie będzie realizowane w ramach kompleksowego przedsięwzięcia dla Silnowa i Piławy „Urządzenie placów zabaw w miejscowości Silnowo i Piława”</p>

Uzasadnienie projektu		<p>Aktywne spędzanie czasu wolnego odgrywa istotną rolę w procesie rozwoju zdrowego społeczeństwa. Jest ono możliwe dzięki odpowiednio zagospodarowanej, bezpiecznej i różnorodnej bazie sportowej i rekreacyjnej. Funkcję takich obiektów z pewnością mogą pełnić strefy rekreacyjne oraz place zabaw.</p> <p>Realizacja projektu ma na celu zaspokojenie potrzeb mieszkańców Silnawy w zakresie infrastruktury rekreacyjnej.</p> <p>W miejscowości Silnawa brakuje odpowiednich stref rekreacji i placów zabaw, które spełniałyby warunki techniczne i warunki bezpieczeństwa oraz zaspokajały w pełni potrzeby mieszkańców, w tym w szczególności dzieci i młodzieży, w zakresie aktywności ruchowej.</p> <p>W miejscowości Silnowo brakuje odpowiednich stref rekreacji i placów zabaw dla dzieci. Istniejące tereny są nieuporządkowane i zniszczone. Teren, na którym planuje się utworzenie strefy rekreacji i placu zabaw jest ogrodzony metalowym, zniszczonym płotem. Powierzchnia terenu jest zniszczona i nierówna. Obecnie na placu znajdują się już cztery nowe urządzenia (zainstalowane przed wakacjami) oraz trzy zniszczone ławki. Nie jest to odpowiednie miejsce, gdzie bezpiecznie mogą przebywać i bawić się dzieci oraz młodzież. Zagospodarowany teren stałby się idealnym miejscem również na organizowanie ognisk i wieczorków dla dorosłych mieszkańców.</p> <p>W przyszłości miejsce to mogłoby stać się reprezentacyjnym punktem miejscowości, a także miejscem organizacji festynów i dożynek, dlatego jego odnowienie i uporządkowanie jest niezbędne.</p>
Skwantyfikowane efekty projektu na poziomie produktu		<p>W ramach realizacji projektu planuje się osiągnięcie następujących efektów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Teren rekreacyjny o powierzchni 1600 m² (w tym plac zabaw) - Wyposażenie placu zabaw (1 zestaw, 1 oddzielne urządzenie) - Ogrodzenie terenu - Odnowienie małej architektury (ławki - 3 szt.)
Instytucje/Podmioty zaangażowane w realizację projektu		<p>Gmina Borne Sulinowo Sołectwo Silnowo</p>
Właściciel i zarządzający inwestycją po jej zakończeniu		<ul style="list-style-type: none"> - Właściciel: Gmina Borne Sulinowo, - Zarządzający: Centrum Kultury i Rekreacji w Bornem Sulinowie
Gotowość projektu do realizacji	Rodzaj dokumentu/decyzji	Przybliżona data sporządzenia / uzyskania
	a) dokumentacja techniczna	Tak: sierpień 2007
	b) kosztorysy	Tak: wrzesień 2007
	c) pozwolenie na budowę	Nie dotyczy

	d) Studium wykonalności	Nie dotyczy						
	e) inne niezbędne do realizacji projektu	Nie dotyczy						
Własność gruntów/ obiektów niezbędnych do realizacji		Własność Gminy Borne Sulinowo						
Harmonogram realizacji projektu	Etapy/planowane działania	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	Zamontowanie urządzeń		X					
	Ogrodzenie, wyrównanie terenu, posianie trawy, posadzenie krzewów		X					
Szacunkowe koszty realizacji projektu w rozbiciu na lata [PLN]	Pozycje kosztów	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	Zamontowanie urządzeń		12 300					
	Ogrodzenie, wyrównanie terenu, posianie trawy, posadzenie krzewów		23 400					
Źródła finansowania projektu		<ul style="list-style-type: none"> - Sekcja Orientacji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego "Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich, 2004 - 2006", priorytet 2. Zrównoważony rozwój obszarów wiejskich, działanie 2.3. Odnowa wsi oraz zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego - 80%, - środki własne Gminy Borne Sulinowo - 20% 						

6.3. Remont i modernizacja budynku obiektu służby zdrowia w Silnowie

Wnioskodawcą projektu jest gmina Borne Sulinowo. Zarządzającym inwestycją będzie Urząd Miasta i Gminy w Bornem Sulinowie.

W ramach realizacji projektu planuje się:

- remont i modernizację pomieszczeń,
- remont elewacji budynku,
- ocieplenie budynku,
- modernizację instalacji wewnętrznych: elektrycznej, wod-kan i co,
- zagospodarowanie terenu.

Grunty i obiekty niezbędne do realizacji projektu są własnością gminy Borne Sulinowo, dlatego nie przewiduje się żadnych barier prawnych w realizacji inwestycji.

Wykonanie projektu planuje się na lata 2007-2009.

6.4. Remont i modernizacja Publicznego Gimnazjum w Silnowie

Wnioskodawcą projektu jest gmina Borne Sulinowo. Zarządzającym po zakończeniu inwestycji będzie Publiczne Gimnazjum w Sianowie.

W ramach realizacji projektu planuje się:

- remont i modernizację pomieszczeń i elewacji budynku,
- wymianę pokrycia dachowego,
- zagospodarowanie terenu wokół budynku.

Grunty i obiekty niezbędne do realizacji projektu są własnością gminy Borne Sulinowo, dlatego nie przewiduje się żadnych barier prawnych w realizacji inwestycji.

Wykonanie projektu planuje się na lata 2008-2010.

6.5. Remont i przebudowa jezdni i chodników w Silnowie

Wnioskodawcą projektu jest gmina Borne Sulinowo. Zarządzającym inwestycją będzie Urząd Miasta i Gminy w Bornem Sulinowie.

W ramach projektu planuje się:

- roboty budowlane związane z remontem i przebudową jezdni (ok.1 km) i chodników (ok.1 km)
- budowę miejsc postojowych.

Grunty i obiekty niezbędne do realizacji projektu są własnością gminy Borne Sulinowo, dlatego nie przewiduje się żadnych barier prawnych w realizacji inwestycji.

6.6. Adaptacja pomieszczeń stacji kolejowej na klub modelarski w Sianowie oraz mini muzeum kolejnictwa

Wnioskodawcą projektu jest gmina Borne Sulinowo. Zarządzającym inwestycją będzie Stowarzyszenie Rozwoju Silnowa, którego powstanie planuje się na listopad 2007 roku. Realizacja projektu ma na celu umożliwić mieszkańcom Silnowa rozwój zainteresowań, zdobycia nowych umiejętności, stworzyć z

istniejących urządzeń kolejowych zainstalowanych w budynku atrakcją turystyczną dostępną przez cały rok, jak również pomóc w odnowieniu części budynku służącej podróżnym.

Obecnie właścicielem obiektu jest PKP Nieruchomości. Inwestycja wymaga uregulowania pod względem prawnym użyczenia obiektu Gminie Borne Sulinowo.

6.7. Zagospodarowanie centrum Silnowa na cele rekreacyjne

Wnioskodawcą projektu jest gmina Borne Sulinowo. Zarządzającym inwestycją będzie Urząd Miasta i Gminy w Bornem Sulinowie.

Przedmiotem inwestycji jest zagospodarowanie skweru Silnowa o powierzchni ok. 1000 m² przy przystanku PKS na cele rekreacyjne. W ramach inwestycji planuje się:

- zagospodarowanie zieleni (zadrzewienie placu krzewami ozdobnymi, nasadzenie bylin, wykonanie klombów),
- montaż małej architektury (ławki).

W ramach inwestycji planuje się wyremontowanie przystanku PKS oraz nawierzchni przy przystanku. Realizacja projektu przyczyni się do poprawy estetyki centrum wsi, będzie stanowić doskonałe miejsce wypoczynku zarówno dla mieszkańców, jak i przyjezdnych, zwłaszcza osób starszych.

7. Plan finansowy realizacji odnowy miejscowości Silnowo

Plan finansowania projektów zawartych w Planie Odnowy Miejscowości Silnowo jest montażem szacunkowym i przedstawia potencjalne, a nie już uchwalone źródła finansowania.

Oznaczenie zastosowanych skrótów:

EFRROW – Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich;

EFRR – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (jeżeli nie podano inaczej – środki Regionalnego Programu Operacyjnego);

FS – Fundusz Spójności;

GFOŚiGW – Gminny Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej;

MiGB – Budżet Miasta i Gminy Borne Sulinowo;

MZD – Miejski Zarząd Dróg;

POIiŚ – Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko;

WFOŚiGW – Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej;
WKZ – Wojewódzki Konserwator Zabytków.

Tabela 5. Plan finansowy odnowy miejscowości Silnowo

Lp	Nazwa projektu	Czas realizacji	Źródła finansowania	Szacowane koszty realizacji i [PLN]	Szacunkowe koszty realizacji projektu w rozbiciu na lata [PLN]					
					2007	2008	2009	2010	2011	2012 - 2013
1	Odnowa miejscowości Silnowo poprzez remont i modernizację świetlicy wiejskiej	2010-2011	- 75% - EFRROW - 25% - budżet Miasta i Gminy Borne Sulinowo	250 000	0	0	0	100 000	150 000	0
2	Odnowa miejscowości Silnowo poprzez urządzenie strefy rekreacji i placu zabaw	2007-2011	- 80% - EFOiGR - 20% - budżet Miasta i Gminy Borne Sulinowo	35 700	0	35 700	0	0	0	0
SUMA				285 700	0	35 700	0	100 000	150 000	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy w Bornem Sulinowie

8. Oczekiwane wskaźniki osiągnięć

Wszystkie zadania inwestycyjne uwzględnione w Planie Odnowy Miejscowości zostaną objęte monitoringiem, który, prowadzony na bieżąco, dostarczać będzie danych obrazujących postęp we wdrażaniu poszczególnych projektów inwestycyjnych, a tym samym całego Planu Odnowy Miejscowości. Pozwoli to na całościową ocenę założeń tego dokumentu oraz stopnia jego realizacji.

Monitoring projektów ma na celu racjonalne, sprawne i efektywne wykorzystanie środków budżetu Gminy oraz środków pochodzących z zewnętrznych źródeł pomocowych.

W celu monitorowania postępów we wdrażaniu projektów inwestycyjnych oraz oceny ich realizacji, należy wskazać skwantyfikowane cele projektów na poziomie produktu. Stanowią je wskaźniki produktu - określające bezpośredni, materialny efekt realizacji przedsięwzięcia mierzony konkretnymi wielkościami.

Wskaźniki te zostały określone i skwantyfikowane przy opisie każdego projektu w karcie informacyjnej w rozdziale 6 Planowane działania w latach 2007-2013. Pomiar wskaźników produktu będzie prowadzony w ramach sprawozdawczości z realizacji poszczególnych projektów.

W ramach systemu monitoringu należy również określić wskaźniki rezultatu, które w przypadku inwestycji wskazanych w POM można zaprezentować łącznie dla wszystkich projektów. Wskaźniki rezultatu informują, jaki efekt zostanie osiągnięty bezpośrednio po zrealizowaniu wskaźników produktu, na przykład rezultatem modernizacji odcinka drogi będzie poprawa bezpieczeństwa ruchu mierzone spadkiem liczby wypadków, w tym śmiertelnych.

Dla Planu Odnowy Miejscowości Silnowo przyjęto osiągnięcie następujących rezultatów:

- powierzchnia świetlicy wiejskiej udostępniona w ramach realizacji inwestycji;
- powierzchnia strefy rekreacyjnej udostępniona dzięki realizacji projektu;
- liczba osób korzystających ze świetlicy, strefy rekreacyjnej itp.

Analiza stopnia realizacji założonych wskaźników posłuży następnie do przeprowadzenia ewaluacji projektu. Zbiorcza ocena projektów ujętych w Planie Odnowy Miejscowości pozwoli na ewaluację całego Planu.

9. System wdrażania

Projekty realizowane w ramach Planu Odnowy Miejscowości Silnowo będą wdrażane przez podmioty zgłaszające poszczególne inwestycje. W zdecydowanej większości będzie to Gmina, która uzgadnia realizację zadań z Radą Sołecką. Gmina wyznacza jednostkę (osobę) odpowiedzialną za koordynację realizacji zadania oraz jednostkę odpowiedzialną za nadzorowanie wykonania inwestycji. Wszystkie procedury związane z przeprowadzeniem przetargów i rozliczeniem inwestycji są prowadzone przez Gminę.

Nad realizacją całego POMu będzie czuwać Koordynator realizacji Planów Odnowy Miejscowości wskazany zarządzeniem przez Burmistrza Miasta i Gminy.

W przypadku podmiotów zewnętrznych, które zgłosiły swoje projekty do POM, nie zakłada się nadzoru ze strony Gminy nad wykonaniem ich zadań. Powinny one jednak informować Koordynatora realizacji POM o przystąpieniu i wykonaniu projektu.

10. Sposoby monitorowania, oceny, aktualizacji i komunikacji społecznej

Określony system wdrażania Planu Odnowy Miejscowości wywołuje zgodny z nim system monitorowania i oceny (ewaluacji) całego dokumentu. Monitoring i ewaluacja polegają na dokonywaniu okresowej oceny stopnia realizacji działań zapisanych w dokumencie strategicznym i wprowadzeniu modyfikacji zgodnie ze zmieniającymi się warunkami zewnętrznymi i wewnętrznymi wpływającymi na rozwój społeczny i gospodarczy miejscowości. Do monitoringu i oceny Planu Odnowy Miejscowości zobowiązuje się Miasto i Gminę Borne Sulinowo, zatwierdzając Plan Odnowy Miejscowości.

Wprowadzenie systemu monitoringu i ewaluacji pomoże rozwiązać problem dezaktualizacji założeń Planu Odnowy Miejscowości, wynikających ze zmieniających się warunków działania samorządu, prawodawstwa i innych czynników mogących deformować zasadność podejmowanych działań w ramach niniejszego dokumentu. Zakłada się również możliwość tworzenia dodatkowych kart projektów, które będą wpisywać się w założone cele operacyjne. Monitoring prowadzony będzie wyłącznie na podstawie stopnia osiągnięcia podstawowych wskaźników produktu i rezultatu danego projektu. Uwzględniając powyższe przesłanki, można zagwarantować rozwój Planu Odnowy Miejscowości wraz z jednoczesnym rozwojem gospodarczym i społeczno-kulturalnym miejscowości Silnowo. W gestii samorządu pozostanie zatwierdzenie drogą uchwały zmian w zapisach Planu.

Sposoby monitorowania:

Monitoring – śledzenie, czyli ocena realizacji Planu Odnowy Miejscowości, odbywać się będzie na poziomie oceny realizacji poszczególnych projektów inwestycyjnych:

- Każdy projekt powinien posiadać kartę oceny realizacji projektu. Wzór karty oceny realizacji projektu został podany poniżej;
- Bieżąca ocena powinna pozwolić na natychmiastowe dostosowanie działań lub ich elementów do zmieniających się warunków zewnętrznych (np. inne źródła finansowania, przesunięcie harmonogramu realizacji, czy zmiana zadań);
- Odpowiedzialność za prowadzenie procedury monitoringu spoczywa na jednostkach koordynujących poszczególne projekty;
- Jednostki koordynujące są odpowiedzialne za przygotowania kart ocen realizacji działań;
- Proponuje się, aby bieżąca ocena realizacji Planu Odnowy Miejscowości (monitoring) odbywała się raz do roku;

- Karty oceny projektu będą składane do Koordynatora realizacji Planów Odnowy Miejscowości, który przygotowuje zbiorcze Sprawozdanie z realizacji Planu Odnowy Miejscowości i przekaze je do oceny Rady Miasta i Gminy.

Ocena (ewaluacja) Planu Odnowy Miejscowości

Ocena (ewaluacja) to procedura polegająca na badaniu przyczyn rozbieżności między zakładanymi efektami a rzeczywistymi (na podstawie karty ocen projektu), z jednoczesnym wprowadzeniem zmian, które mają na celu dostosowanie Planu Odnowy Miejscowości do określonych wymagań. Zakłada się, że ocena będzie prowadzona każdego roku.

Ocena Planu Odnowy Miejscowości odbywać się będzie poprzez następujące działania:

- Analiza poszczególnych kart ocen realizacji projektów i bieżące reagowanie na zmieniające się warunki. Analiza będzie dokonywana przez Zespół zarządzania Planem Odnowy Miejscowości;
- Okresowy, tzn. przynajmniej raz w roku, przegląd realizacji Planu Odnowy Miejscowości na sesjach Rady Miasta i Gminy oraz zebraniach Rady Sołectkiej Silnowo, poświęconych realizacji Planu Odnowy Miejscowości. Sesja i zebrania będą miały charakter sesji/zebrań strategicznych, na których wprowadzane będą zmiany do Planu Odnowy Miejscowości. Uczestnikami sesji strategicznych, poza Radnymi Miasta i Gminy Borne Sulinowo oraz członkami Rady Sołectwa Silnowo, będą przedstawiciele różnych środowisk;
- Sesja strategiczna powinna wyprzedzać sesje dotyczące projektowania budżetu Miasta i Gminy, wskazując na nowe kierunki prac nad budżetem.

Program sesji/zebrania strategicznego powinien uwzględniać:

- Ocenę Planu Odnowy Miejscowości na podstawie kart ocen projektów;
- Propozycje nowych działań z uzasadnieniem wprowadzenia lub rezygnacji, jeżeli dane zadanie było wpisane w Plan Odnowy Miejscowości;
- Dyskusja, głosowanie, zatwierdzenie.

Wzór karty oceny realizacji projektu

KARTA OCENY REALIZACJI PROJKETU	
Cel operacyjny:	
Tytuł projektu:	
Podejmowane działania w celu realizacji projektu:	
Efekty (wskaźniki)	
Stopień rozbieżności pomiędzy efektami zakładanymi i	

osiągniętymi:	
Napotkane problemy w trakcie realizacji projektu:	
Proponowana modyfikacja projektu:	
Dalsze finansowanie:	

Komunikacja społeczna

Prace nad wdrażaniem i zmianami w Planie Odnowy Miejscowości powinny przebiegać w uzgodnieniu społecznym, dlatego zachęca się, aby co dwa lata w pracach zespołu zarządzającego POM wzięli udział zaproszeni goście, tzw. liderzy społeczni.

Główne zadania i projekty, wynikające z planu rozwoju, zostaną udostępnione mieszkańcom poprzez stronę internetową miasta i gminy Borne Sulinowo. Takie przedstawienie Planu Odnowy Miejscowości Silnowo pozwoli na jego upublicznienie w szerokim kręgu mieszkańców oraz stworzy możliwość jak największego uczestnictwa mieszkańców przy jego wdrażaniu.